

Vastauksen antava toimielin	Tarkastuslautakunnan kannanotto	Toimielimen vastaus kannanottoon
	3. Tavoitteiden toteutumisen arviointi (sivut 4-16)	
Kaupunginhallitus/ yleishallinto	3.1. Kaupunginhallitus (sivu 4)	
	<u>Yleishallinto (sivu 4)</u> Toiminnallisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen tavoitteet olennaisilta osin saavutettiin lukuun ottamatta talouden ylijäämän säilyttämistä, johon tulee kiinnittää tulevaisuudessa ja soteuudistuksen myötä muuttuneessa toimintasektorissa erityistä huomiota vaikka Oulaisten kaupungilla ei ole kuitenkaan vielä kuntalain mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 118/2018 lausuntoon perustuen (taseeseen kertyneet tuloksenkäsittelyerät huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä).	
	<u>Käyttötalouden toteutuminen toimielimittäin (1400 Kaupunginhallitus) (sivu 4)</u> Taloudellisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota kulupuolen talousarviopoikkeamaan, jossa kaupunginhallitus on ylittänyt menobudjetin yht. 262,9 tuhatta euroa. Tarkastuslautakunta tiedustelee, mitkä syyt vaikuttivat siihen, että talousarvio kulujen osalta ylitettiin?	
Perusturvalautakunta	3.2. Perusturvalautakunta (sivut 5-7)	
	(sivut 5-6) Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota tilinpäätöksen taloudellisten tavoitteiden toteutumisen ja perusteluiden osalta ns. ”tyhjiin kohtiin”, joissa tavoitteen toteutumista ei ole lainkaan kommentoitu tai perusteltu. Valtuuston asettamat taloudelliset- ja toiminnalliset tavoitteet ovat aina kyseistä lautakuntaa sitovia tavoitteita, joiden toteumat tai toteutumatta jääminen tulee perustella tilinpäätöskirjalle.	

	<p><u>Mielenterveystyö (sivu 5)</u> Tarkastuslautakunta myös tiedustelee miksi ”Perusterveydenhuollon erikoisyksikkö/Mielenterveystyö” vastuualueen tavoite koskien alueellisen työskentelyn tavoitetta ei ole toteutunut ja alueellisia vastuuhenkilöitä ei ole kutsuttu koolle?</p>	
	<p><u>Kehitysvammahuolto (sivu 6)</u> Lisäksi tarkastuslautakunta tiedustelee miksi ”Sosiaalipalvelut/Vammaisten huolto/Kehitysvammahuolto” vastuualueella on edelleen puutteita voimassa olevien palvelusuunnitelmien suhteen/tavoitetta ei ole saavutettu?</p>	
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	3.3. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta (sivut 8-11)	
	<p><u>Peruskoulut, alakoulut (sivu 8)</u> Tarkastuslautakunta esittää kysymyksen miksei koulutuksiin ole osallistuttu, eikä niitä ole ollut tarjolla?</p>	
	<p><u>Peruskoulut, yläkoulu (sivu 8)</u> Tarkastuslautakunta esittää kysymyksen miten tavoitetta on pyritty edistämään erityisopettajien osalta? Tarkastuslautakunta myös tiedustelee edelleen miksi liikuntasalin ja ruokalan remontin tavoite ei ole edennyt (myös tilinpäätöksen 2021 osalta viitattiin henkilöstövajeeseen/resurssipulaan)?</p>	
	<p><u>Peruskoulut, yläkoulu (sivu 8)</u> Tarkastuslautakunta esittää myös saman kysymyksen kuin alakouluille koskien henkilöstön koulutusta miksei koulutuksiin ole osallistuttu, eikä niitä ole ollut tarjolla?</p>	
	<p><u>Lukiokoulutus (sivu 9)</u> Tarkastuslautakunta esittää kysymyksen mitä yllä olevien kohtien tavoitteen toteumalla ”Kunnossa” tarkoitetaan? Tarkastuslautakunta myös esittää kysymyksen miten ammatillisen koulutuksen lukio-opintojen tavoitteen saavuttamista on pyritty edistämään? Ja miten jatko-opintojen tavoite on toteutunut/onko tilastotietoa riittävästi selvitetty ja mikäli tilastotietoa ei olisi saatavilla niin tulisiko</p>	

	kyseisen tavoitteen toteutumisen mittareita uudelleen arvioida tulevaisuuden tavoitteen asetannassa ja mistä sitä seurataan?	
	<u>Kulttuuripalvelut (sivut 9-10)</u> Tarkastuslautakunta tiedustelee miksi suunnitelma- ja hanketyön tavoitteet eivät ole toteutuneet/miksi kulttuurityöryhmä ei ole kokoontunut tilikauden aikana? Miksi Väinölänranta/kesäteatteri ja Taidetalo Väinölä eivät ole käynnistyneet?	
	<u>Käyttötalouden toteutuminen toimielimittäin (4000 sivistyslautakunta) (sivu 11)</u> Taloudellisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota kulupuolen talousarviopoikkeamaan, jossa sivistyslautakunta on ylittänyt menobudjetin yht. 396 tuhatta euroa. Tarkastuslautakunta tiedustelee, mitkä syyt vaikuttivat siihen, että talousarvio kulujen osalta ylitettiin?	
Tekninen lautakunta	3.4. Tekninen lautakunta (sivut 12-14)	
	<u>Tekninen keskus (sivu 12)</u> Vuoden 2020 ja 2021 arviointikertomukseen ja tekniseltä lautakunnalta saatuun vastineeseen liittyen tarkastuslautakunta tiedustelee edelleen syitä sille, miksi tarjouskilpailuihin ei edelleenkään saada tavoitteen mukaisesti riittävää määrää tarjouksia ja onko tähän ongelmaan liittyviä syitä riittävästi pohdittu ja sitä miten tavoitteeseen päästäisiin tulevaisuudessa? Onko markkinavuoropuhelu ollut esimerkiksi riittävää?	
	<u>Kaavoitus (sivu 12)</u> Kaavoituksen osalta tarkastuslautakunta tiedustelee miksi yllä mainitut kaavoitukset/tavoitteet eivät ole edenneet? Tarkastuslautakunta esittää saman kysymyksen koskien asemakaavojen ajantasaisuuden arviointitavoitetta? Tarkastuslautakunta pitää kaavoituksen ajantasaisuutta ja prosessin sujuvuutta erittäin tärkeänä kaupungin elinvoimaisuuden kannalta, johon on syytä kiinnittää erityistä huomiota.	

	<p><u>Liikenneväylät (sivu 13)</u> Liikenneväylien vastuualueen osalta tavoitteiden saavuttaminen jää tilinpäätöksestä avonaiseksi. Tarkastuslautakunta tiedusteleeekin toteutuivatko oheiset arviointikertomukselle nostetut tavoitteet ja miksi toteumia ei ole avattu tilinpäätökselle?</p>	
	<p><u>Yksityistieasiat (sivu 13)</u> Yksityistieasioiden vastuualueen osalta tavoitteiden saavuttaminen jää tilinpäätöksestä avonaiseksi. Tarkastuslautakunta tiedusteleeekin toteutuivatko oheiset arviointikertomukselle nostetut tavoitteet ja miksi toteumia ei ole avattu tilinpäätökselle? Tarkastuslautakunnan havainto on yhteneväinen vuoden 2021 arviointikertomuksen kanssa koskien yksitystieasioiden vastuualuetta.</p>	
Valvonta- ja lupalautakunta	3.5. Valvonta- ja lupalautakunta (sivu 15)	
	Tarkastuslautakunta toteaa, että valvonta- ja lupalautakunnan vastuualueen toiminnalliset tavoitteet olivat olennaisilta osin toteutuneet.	-
Investoinnit	3.6. Investoinnit (sivu 16)	
	Investoinnin 8091 Varaus/kaupungin omat tilat osalta tarkastuslautakunta haluaa tuoda esille pohdinnan siitä, onko hyvän talouden suunnittelun mukaista esittää investointiosaan varauksen luonteisia eriä, joiden toteutuminen näyttäisi olevan epävarmaa/ investointikohdetta ei ole viety aktiivisesti eteenpäin?	
	Investoinnin 8317 Päiväkotitoimitus osalta tarkastuslautakunta haluaa tuoda esille, että tällaisten pidemmän valmistusajan hankkeiden investointiesityksien valmistelussa huomioitaisiin useammalle tilikaudelle kohdentuva valmistusaika ja sen mukaisesti menoarviot kyseisille valmistusvuosille sen sijaan, että koko menoarvio allokoitaisiin hankkeen aloittamisvuodelle.	

Vastauksen antava toimielin	Tarkastuslautakunnan kannanotto	Toimielimen vastaus kannanottoon
	4. Henkilöstö (sivut 17-19)	
Kaupunginhallitus/ yleishallinto	Henkilöstön sairauslomat (sivu 19)	
	<p>Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota sairauspoissaolojen suureen kasvuun verrattuna edelliseen vuoteen, johon oletettavasti korona on vaikuttanut merkittävästi. Tarkastuslautakunta painottaa, että tilanteen kehittymistä tulee seurata nyt korona-pandemian jälkeen tarkasti.</p> <p>Tarkastuslautakunta haluaa muistuttaa, että tehtäviä sairauspoissaolojen vähentämiseksi tulee edelleen jatkaa. Työterveyskyselyiden tekeminen ja tulosten läpikäyminen on edelleen erittäin tärkeää. Henkilöstön työhyvinvointiin ja perehdyttämiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota sen toiminnallisten ja taloudellisten vaikutusten vuoksi.</p>	

Vastauksen antava toimielin	Tarkastuslautakunnan kannanotto	Toimielimen vastaus kannanottoon
	5. Kaupungin talous ja tilintarkastus	
Kaupunginhallitus/ taloushallinto	Tilinpäätöksen riskien arviointiosiossa on nostettu esille mm. seuraavia merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä.	
	Julkisen hallinnon toimintojen siirtyminen pois alueelta on tunnistettu riski. Merkittävä riski on myös väestön väheneminen ja siihen on haasteellista vaikuttaa. Väestön väheneminen vaikuttaa työvoiman saatavuuteen nuorten lähtiessä oman kaupungin ulkopuolelle opiskelemaan ja myöhemmin työelämään. Väkiluvun lasku heikentää verotuloja- ja valtionosuuksia ja tämä johtaa siihen, että mahdollisuudet palveluiden tuottamiseen ja järjestämiseen heikentyvät.	
	Valtakunnallisessa valmistelussa oleva sote-uudistus on myös riski, jonka merkitys Oulaisten kohdalla on keskimääräistä suurempi, koska täällä on alueellisestikin merkittäviä terveydenhuollon ja sairaanhoidon yksiköitä. Sote-uudistus astui voimaan vuoden 2023 alusta. Päivystysasetus asettaa ympärivuorokautiselle päivystystoiminnalle henkilöstön osalta vaatimuksia, joiden perusteella päivystyspisteiden määrää vähennetään. Oulaisissa on myös alan koulutusta, jonka pysyvyys ratkaistaan valtakunnantason tasolla sekä alueen toimijoiden päätöksillä. Riskinä voidaan nähdä oppilaitosten aloituspaikkamäärien pienentäminen ja yleensä alhaiset hakijamäärät oppilaitoksiin.	
	Henkilöstön rekrytoinneissa on ollut nähtävillä valtakunnan trendi vaikeuksista saada rekrytoitua päteviä henkilöitä, etenkin sosiaalityöhön ja laajemminkin sote-puolelle.	
	Oulaisten kaupunki on suhteellisen velkaantunut samoin kuin alueen kunnat yleensä. Kaupungin velkamäärä on rahoitusriski. Kaupungin lainasalkkua ei ole tällä hetkellä suojattu korkotason nousulta.	
	Kaupungin sijoitusvarallisuus on merkittävä, joka aiheuttaa kaupungin talouteen suuren kirjanpidollisen	

	arvomuutosriskin nykyisessä haastavassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.	
	<p>Oulaisten kaupungilla on avoinna oleva riita-asia, joka koskee vuosina 2010-2021 tapahtunutta ylilaskutuspetosta. Arvio kaupungille aiheutuneen taloudellisen vahingon määrästä on 1,5 miljoonaa euroa. Haastehakemus on jätetty Oulun kärjäoikeuteen 4.1.2022. Kärjäoikeus on antanut tuomion asiassa 7.10.2022. Kärjäoikeus määräsi tuomittujen maksamaan yhteisvastuullisesti aiheutuneista vahingoista Oulaisten kaupungille 1,3 miljoonaa euroa. Asiasta on valittanut kaksi ja syyttäjät sekä Oulaisten kaupunki ovat antaneet vastavalituksen. Asian käsittely jatkuu hovioikeudessa arviolta syksyllä 2023. Kaupungilla ei ole meneillään muita merkittäviä oikeudellisia prosesseja, joista saattaisi olla kaupungin toiminnalle riskiä.</p>	
	<p>If Vahinkovastuuyhtiö Oy on toiminut kaupungin vahinkovakuuttajana 1.1.2018 lukien. Uusi kilpailutus toteutettiin vuoden 2022 lopulla ja 1.1.2023 alusta vahinkovakuuttajan toimii Pohjola Vakuutus Oy. Kaupunki käyttää vakuutusasioissa asiantuntijana (vakuutusmeklarina) Rewenda Oy:tä.</p>	